

Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë

2024

RAPORT VJETOR

SHOQATA E GAZETARËVE TË MAQEDONISË (SHGM)

www.znm.org.mk

Ky raport është prodhuar me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian. Përmbajtja e tij është përgjegjësi e vetme e Shoqatës së Gazetarëve të Maqedonisë dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian.

Financuar nga Bashkimi Evropian

PËRMBAJTJA

1	MESAZH NGA KRYETARI	4
2	PËRMBLEDHJE E SHKURTËR E VITIT 2024	5
3	ARRITJET KRYESORE DHE SFIDAT	6
4	KAPACITETE ORGANIZATIVE DHE STRUKTURE	6
5	PROJEKTET DHE PROGRAMET STRATEGJIKE	8
6	TRAJNIME DHE NDËRTIM KAPACITETESH	9
7	PRANIA NDËRKOMBËTARE DHE PARTNERITETET	11
8	AVOKIMI DHE POLITIKAT MEDIATIKE	12
9	SIGURIA E GAZETARËVE	14
10	MBËSHTETJE LIGJORE DHE PSIKOLOGJIKE	16
11	MBULIMI MEDIATIK DHE PRANIA NË RRJETET SOCIALE	18
12	NDARJA E ÇMIMEVE	21

1 | Mesazh nga kryetari

Të nderuar anëtarë, partnerë dhe miq të SHGM-së,

Viti 2024 ishte vit sfidues, por gjithashtu me përparim të dukshëm në mbrojtjen e lirisë së shprehjes dhe sigurisë së gazetarëve. Përballë kërcënimeve nga paditë SLAPP, ngacmimeve online dhe pasigurisë ligjore, ne si Shoqatë mbetëm të përkushtuar ndaj misionit tonë – të jemi zë i fuqishëm dhe përfaqësues i vendosur i gazetarëve dhe punonjësve mediatikë në Maqedoninë e Veriut.

Gjatë këtij viti, SHGM nisi hartimin e një Kodi të ri Etik, krijoi një platformë të specializuar për luftimin e dezinformatave – Jasno.mk (Qartë.mk), dhe realizoi dhjetëra trajnime për gazetari hulumtuese, siguri dhe edukim digjital. Përveç kësaj, ofruam mbështetje juridike dhe psikologjike, përfaqësim në seanca gjyqësore dhe me sukses mbrojtëm interesat e punonjësve mediatikë në instancat gjyqësore. Gjithashtu, vazhduam bashkëpunimin me institucionet kyçe – Ministrinë e Punëve të Brendshme, prokurorinë, gjyqësorin, si dhe me partnerë ndërkombëtarë.

Fokusi ynë ka qenë dhe mbetet i qartë: përmirësimi i kushteve të punës për gazetarët, mbrojtje ligjore dhe institucionale, politika të hapura dhe transparente publike, si dhe media të pavarura. Konferencat rajonale, debatet publike, iniciativat ligjvënëse dhe ndryshimet në Kodin Penal janë rezultat i këmbënguljes dhe punës së përbashkët me anëtarët dhe aleatët tanë.

Ky raport është dëshmi se sa shumë mund të arrihet me profesionalizëm, solidaritet dhe vizion. Ju faleminderit për besimin dhe ju inkurajoj që edhe më tej të jeni pjesë e kësaj lufte të përbashkët për gazetari të denjë dhe të lirë.

Me respekt,
Mlladen Çadikovski
Kryetar i SHGM-së

2 | Përmbledhje e shkurtër e vitit 2024

Akademia trajnuese për Gazetarë dhe Punonjës Mediatikë (T-SHGM) u fokusua kryesisht në njërën nga çështjet më të ndjeshme që ndikon në integritetin dhe pavarësinë e gazetarëve dhe punonjësve mediatikë – dhe kjo është siguria e tyre. Duke pasur parasysh që gazetarët dhe punonjësit mediatikë shpeshherë janë të ekspozuar ndaj dhunës fizike, frikësimeve dhe kërcënimeve, si dhe sfidave për përballjen me sulmet gjithnjë e më të shpeshta që vijnë përmes kanaleve digjitale të komunikimit, T-SHGM synon të ofrojë programe trajnimi për ndërtimin e kapaciteteve të tyre dhe të mundësojë shkëmbimin e praktikave të mira që do t'i adresojnë këto dhe çështje të tjera të ngjashme aktuale që pengojnë zhvillimin e gazetarisë profesionale dhe cilësore në Maqedoninë e Veriut dhe që ndikojnë në lirinë e shprehjes.

Platforma digjitale Jasno.mk kishte për qëllim të kontribuojë në procesin e rritjes së vetëdijes dhe forcimit të kapaciteteve të komuniteteve lokale, të cilat në këtë mënyrë do të jenë më të përgatitura për të njohur dezinformatat dhe për të luftuar këtë dukuri, veçanërisht në pjesën e dezinformatave me bazë gjinore. Falë platformës digjitale, u publikuan përmbytje të reja mediatike përmes të cilave u përmirësua ndërveprimi mes gazetarëve – për tema me rëndësi lokale. Nëpërmjet opsioneve të faqes së internetit, qytetarët mund të raportojnë një histori e cila më pas merrej nga gazetarët e rajonit përkatës.

“Për siguri dhe mbrojtje më të madhe të gazetarëve dhe punonjësve mediatikë dhe përballje me kërcënimet ndaj lirisë së mediave” – ngjarje e përbashkët e SHGM-së, MPB-së dhe Prokurorisë Publike e mbajtur në mars të vitit 2024, para zgjedhjeve parlamentare, që kishte për qëllim parandalimin e situatave dhe rreziqeve të padëshiruara për punonjësit mediatikë, para së gjithash ata që punojnë në terren, por mbajtja e ngjarjeve të tilla ka rëndësi të madhe për dërgimin e një mesazhi të qartë se sulmi ndaj një gazetari është vepër penale për të cilën ligji parashikon dënime serioze.

Botimi i udhëzuesit për sigurinë e gazetarëve, i prezantuar në Prokurorinë Publike në Shkup në prani të përfaqësuesve të MPB-së, Prokurorisë dhe Ambasadës së Holandës. Siguria e gazetarëve nga çdo aspekt është kusht themelor për një sektor të lirë dhe të pavarur të gazetarisë. Në vitet e fundit, numri i sulmeve të raportuara ndaj gazetarëve është dukshëm i lartë. Megjithatë, ndryshimet në Kodin Penal i dhanë një pozitë të re gazetarëve dhe mbrojtjes së tyre, dhe kjo u reflektua edhe në vetë praktikën në veprimin e institucioneve.

Në vitin 2024, SHGM reagoi aktivisht ndaj rritjes së numrit të padive SLAPP, të cilat paraqesin kërcënim për lirinë e gazetarëve. SHGM rregullisht publikonte njoftime dhe reagime në mbrojtje të gazetarëve, dërgonte shkresa deri te institucionet publike për të siguruar mbrojtjen e tyre. Organizoi thirrje publike që gazetarët të marrin pjesë në aktivitetet e vazhdueshme të SHGM-së dhe prezantoi publikime të rëndësishme të lidhura me çështjet mediatike. Gazetarët u përfaqësuan aktivisht gjatë seancave gjyqësore, duke iu ofruar mbështetje dhe mbrojtje juridike falas në luftën për të drejtat dhe liritë e tyre.

3 Arritjet kryesore dhe sfidat

Në vitin 2024, SHGM organizoi ndarjen e çmimeve për tregimet gazetareske, duke nxitur standarde të larta dhe gazetari cilësor. Filloi procesi i ndryshimit të Kodit ekzistues Etik, i cili do të udhëzojë gazetarët në praktikën e tyre profesionale duke ndjekur trendet e reja digjitale në botë. Në kuadër të aktiviteteve, u organizuan debate me gazetarë nga qendrat rajonale, për të rritur ndërgjegjësimin për sfidat dhe standardet etike. SHGM mbështeti aktivisht raportimin transparent, duke promovuar hapjen dhe përgjegjësinë në media. Në shtator 2024, SHGM organizoi një konferencë rajonale në Mavrovë me temë: “Më të fortë së bashku: Gazetarët dhe drejtësia mbrojnë liritë mediatike,” në të cilën morën pjesë mbi 90 gazetarë dhe përfaqësues të drejtësisë nga vendi dhe rajoni.

4 Kapacitete organizative dhe strukturore

- ✓ Kuvendi si organi më i lartë i SHGM-së zgjedh Presidentin, Bordin Drejtues, Bordin Mbikëqyrës dhe anëtarët e Këshillit të Nderit.
- ✓ Bordi Drejtues: Aneta Blazhevska, Asllan Vishko, Senat Zylbeari, Trajçe Ilievski, Mishko Ivanov, Maja Jovanovska, Petar Klinçarski, Iskra Opetçeska, Sreqko Popovski, Risto Tasev.
- ✓ Bordi Mbikëqyrës: Mefail Ismaili, Robert Kocev, Sead Rizvanoviq, Goran Simonovski, Miomir Serafinoviq.
- ✓ Koordinatorët e qendrave rajonale: Toni Mihajlov, Risto Tasev, Urim Hasipi, Goran Momirovski, Zhaneta Zdravkovska, Nexhat Aqifi.

AKTIVITETET STATUTORE

Mbledhja vjetore dhe vendimet e marra

Në fund të vitit 2024, ngjarja kyçe ishte mbledhja vjetore jo-zgjedhore e mbajtur më 30 nëntor. Në këtë mbledhje u miratuan ndryshime të rëndësishme në Statutin dhe rregulloret e SHGM-së, me qëllim përmirësimin e funksionimit dhe efikasitetit të Shoqatës. Ndryshimet kryesore përfshijnë:

- ✓ Zgjerimin e çmimeve vjetore duke përfshirë kameramanët dhe fotoreporterët
- ✓ Saktësimin e kriterëve për çmimet për korrespondentët rajonalë
- ✓ Rritjen e anëtarësisë në 1,000 denarë për dy vite

- ✓ Lehtësimin e procesit të rinovimit të anëtarësisë
- ✓ Përmirësimin e integritetit të proceseve zgjedhore
- ✓ Forcimin e efikasitetit të Këshillit të Nderit përmes vendosjes së afateve të qarta dhe procedurave të reja për vendimarrje

Këto ndryshime përbëjnë një hap të rëndësishëm drejt përmirësimit të standardeve profesionale, mbrojtjes së etikës dhe rritjes së transparencës në punën e shoqatës.

Mbledhjet e Bordit Drejtues dhe komisioneve

Gjatë vitit të kaluar, organet udhëheqëse të Shoqatës së Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) mbajtën takime të shpeshta dhe seanca pune. Anëtarët e Bordit Drejtues të SHGM realizuan katër takime pune ku u morën vendime strategjike lidhur me iniciativa të ndryshme, propozime ose mbështetje për punën dhe aktivitetet e SHGM-së gjatë vitit 2024. Anëtarët e Bordit Mbikëqyrës mbajtën dy takime ku shqyrtuan raportet dhe bilanci financiar të Shoqatës.

Gjatë vitit 2024, Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë shënoi një rritje të angazhimit të anëtarëve të saj. Numri i anëtarëve aktiv arriti në 327, që përfaqëson një ulje prej 40% krahasuar me vitin 2022, kur SHGM mbajti Asambleenë zgjedhore. Nga numri total i anëtarëve, 58% morën pjesë në të paktën një trajnim ose aktivitet të organizuar nga SHGM gjatë vitit 2024. Trajnimet për sigurinë digjitale dhe gazetarinë hulumtuese ishin veçanërisht të popullarizuara, ku morën pjesë mbi 30 anëtarë, si dhe ngjarjet e tjera që organizoheshin nga shoqata si konkurset për çmime, trajnime dhe punëtori.

Qendrat rajonale të SHGM-së ishin gjithashtu shumë aktive, ku qendra rajonale në Tetovë organizoi takime pune dhe debate për sigurinë e gazetarëve me pjesëmarrjen e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë. Për më tepër, SHGM në bashkëpunim me UNDP-në organizoi ndarjen e çmimeve për histori gazetareske lidhur me ndotjen e ajrit, që tërhoqi vëmendje dhe pjesëmarrje të madhe nga ana e anëtarëve. Po ashtu pati interes të madh dhe aplikime për çmimet vjetore statutores që SHGM i jep çdo vit.

5 | Projektet dhe programet strategjike

Emri i projektit	Periudha e realizimit	Përshkrim i shkurtër	Lidhja me planin strategjik
Mbrojtja e lirisë së shprehjes dhe pavarësisë së mediave	2024	Mbështetje për ambient ligjor dhe politik për liri të mediave; forcim i solidaritetit të gazetarëve.	Forcimi i kuadrove institucionale dhe mbrojtja ligjore
Akademia Trajnuese për Gazetarë dhe Punonjës Mediatik – T-AJM	2024	Siguron trajnime për sigurinë, të drejtat dhe zhvillimin profesional të gazetarëve.	Siguri e qëndrueshme dhe standarde etike
Rrjeti Safe Journalists	<i>Në vazhdim nga 2015</i>	Rrjet rajonal për solidaritet dhe monitorim të sigurisë së gazetarëve.	Lidhje ndërkombëtare dhe përfaqësim
Padi strategjike kundër pjesëmarrjes së publikut (SLAPP)	2024	Edukim dhe ndërgjegjësim për padi SLAPP; mbrojtje e interesit publik.	Mbrojtje ligjore dhe liri shprehjeje
Ndihmë ligjore dhe mbështetje psikologjike	2024	Sigurim i ndihmës ligjore dhe psikologjike për gazetarët.	Siguri e qëndrueshme për gazetarët
Parandalimi i propagandës dhe dezinformatave të huaja	2024	Forcimi i kapaciteteve për luftë kundër dezinformatave nga jashtë.	Përmbajtje cilësore dhe interes publik
Përballja me ndotjen e ajrit	2024	Mbështetje për komunat dhe mediat për trajtimin e ndotjes së ajrit.	Bashkëpunim me komunitetet lokale dhe raportim
Forcimi i komuniteteve lokale në luftën kundër dezinformatave	2024	Platformë dhe produkte gazetareske për luftë kundër dezinformatave bazuar në gjini.	Edukim mediatik dhe gazetari etike
Fondi SIGRID RAUZING	2023–2026	Grant për mbështetjen e misionit dhe qëllimeve strategjike të ZNM-së.	Qëndrueshmëria e organizatës
Forcimi i standardeve gazetareske – IREKS/USAID	2024	Përmirësim i praktikave gazetareske dhe aftësive digjitale.	Standardet etike dhe teknologjitë e reja
Mbrojtja e lirisë së shprehjes dhe pavarësisë së mediave	2024	Mbështetje për ambient ligjor dhe politik për liri të mediave; forcim i solidaritetit të gazetarëve.	Forcimi i kuadrove institucionale dhe mbrojtja ligjore

SHGM realizon programe dhe projekte të ndryshme, shpesh të financuara nga organizata dhe donatorë ndërkombëtarë, me qëllim përmirësimin e skenës mediatike në RSM. Programet e financuara përmirësojnë ndjeshëm punën e SHGM-së përmes: mbështetjes së gazetarisë hulumtuese – sigurimi i granteve për kërkime të pavarura, rritjes së sigorisë së gazetarëve – trajnime dhe fushata për kushte më të mira pune, forcimit të standardeve profesionale – seminare dhe punëtori për përmirësimin e aftësive gazetareske, lidhjes dhe bashkëpunimit në rrjet – pjesëmarrje në projekte rajonale dhe ndërkombëtare.

Bashkëpunimi me donatorë dhe partnerë ndërkombëtarë

Donatorët më të mëdhenj të SHGM-së aktualisht (me financim të siguruar për periudhën 2023-2025) janë Bashkimi Evropian (BE), Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP) dhe Sigrid Rausing Trust (SRT). Disa grante me vlerë mesatare (nga 20,000 deri në 40,000 euro) për periudhën 2023-2024 janë siguruar përmes Free-Press Unlimited (FPU), Organizatës së Kombeve të Bashkuara për Arsimin, Shkencën dhe Kulturën (UNESCO) dhe Federatës Evropiane të Gazetarëve (EFJ). Për më tepër, është siguruar mbështetje (nga 10,000 deri në 15,000 euro) nga Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE) dhe Fondacioni Konrad Adenauer (KAS).

SHGM ka pritshmëri për mobilizimin e fondeve shtesë gjatë periudhës strategjike, duke përfshirë mbështetje financiare nga NDI, USAID, si dhe nga ambasadat dhe donatorë potencialë të tjerë, si Instituti Goethe, Civil Rights Defenders (Mbrotësit e të Drejtave të Njeriut) etj. Të ardhurat mesatare vjetore nga qiratë dhe anëtarësia për organizatën pritet të lëvizin midis 13,000 dhe 15,000 euro.

6 Trajnime dhe Ndërtim Kapacitetesh

Gjatë periudhës së kaluar, përmes organizimit të konferencave, tryezave të rrumbullakëta dhe punëtorive, arritëm të krijojmë platforma të rëndësishme për shkëmbimin e njohurive, ideve dhe përvojave. Me mbi 30 ngjarje dhe më shumë se 450 pjesëmarrës, këto aktivitete jo vetëm që mundësuan diskutime konstruktive, por kontribuan edhe në forcimin e bashkëpunimit mes palëve të ndryshme të interesuara. Si rezultat i këtyre iniciativave, u hapën mundësi të reja për përmirësimin e hapësirës mediatike, forcimin e standardeve profesionale dhe avancimin e etikës së gazetarisë.

Në qershor, SHGM organizoi një punëtori me temë „Profesionalizëm, por edhe solidaritet – përmirësimi i bashkëpunimit mes anëtarëve të seksioneve tematike të SHGM-së“, në të cilën morën pjesë më shumë se 20

përfaqësues të seksionit të fotoreporterëve dhe seksionit sportiv të SHGM-së. “Më të fuqishëm së bashku: Gazetarët dhe drejtësia mbrojnë liritë mediatike”, ishte tema e konferencës së tretë rajonale, e cila u mbajt më 18-20 shtator 2024 në Mavrovë, ku morën pjesë më shumë se 90 gazetarë dhe përfaqësues të drejtësisë. Bashkëpunimi i përbashkët mes gazetarëve dhe gjyqtarëve, së bashku me prokurorët, është thelbësor për ruajtjen e sundimit të ligjit në Ballkanin Perëndimor. Për të arritur këtë, është i nevojshëm besimi dhe mirëkuptimi mes dy palëve, dhe këto konferenca rajonale, ndër të tjera, kanë për qëllim të nxisin këtë.

Veprimtaritë mediatike në periudhën pas zgjedhjeve, integriteti i gazetarëve, raportimi objektiv dhe monitorimi i procesit gjatë zgjedhjeve, si dhe nevoja për ndërtimin e kapaciteteve në gazetari për avancimin e profesionit, ishin disa nga temat që u diskutuan në ngjarjen e mbajtur në tetor, në kuadër të Javës së Edukimit Mediatik, e cila u realizua nga Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) në bashkëpunim me Fondacionin Ndërkombëtar për Sistemin Zgjedhor (IFES).

Më 30 nëntor, SHGM mbajti mbledhjen e rregullt vjetore jo-zgjedhore, ku morën pjesë anëtarët e rregullt të shoqatës nga i gjithë vendi. Temat kryesore në pjesën e punës së mbledhjes ishin propozimet për ndryshime në disa pjesë të statutit, si dhe ndryshimet e propozuara në rregulloren për punën e Asamblesë së SHGM-së, rregulloren për anëtarësim, dhe propozimet për ndryshimet në rregulloren për zgjedhjen dhe punën e Këshillit të Nderit të SHGM-së. Përveç këtyre, u prezantua plani strategjik i SHGM-së së bashku me raportin e auditimit dhe raportet financiare për vitin e kaluar.

Në muajin qershor, SHGM (Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë) në bashkëpunim me UNDP-në, në kuadër të projektit “Trajtimi i ndotjes së ajrit”, mbajti një trajnim dyditor për gazetarët me temë “Trajtimi i ndotjes së ajrit – forcimi i vetëdijes publike për problemet dhe zgjidhjet e mundshme” në Veles. Siguria dhe edukimi digjital si parakusht për punën e gazetarëve profesionistë, mbrojtja më e madhe e grave gazetare në hapësirën online, përdorimi konstruktiv i aplikacioneve të inteligjencës artificiale në punën gazetareske, por edhe prezantime nga gazetarë me përvojë hulumtuese, ishin pjesë e temave të kampit veror për gazetarët e rinj, të cilin Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë në bashkëpunim me Misionin e OSBE-së në Shkup e realizuan nga 23 deri më 27 korrik në Ohër.

Në prill, përfaqësues nga shoqatat dhe organizatat e Ballkanit Perëndimor, anëtarë të rrjetit [SafeJournalists](#), morën pjesë në një punëtori praktike për shënjestrimin e palëve të interesit, e cila u mbajt në Shkup. U trajtuan tema të rëndësishme dhe u ndanë përvoja e shembuj praktikë me qëllim forcimin e kapaciteteve si individualisht për çdo organizatë, ashtu edhe si rrjet rajonal.

Në nëntor, SHGM (Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë) së bashku me UNDP-në mbajtën një tjetër trajnim me temë “Përmirësimi i drejtësisë mjedisore në RMV”. Gjatë trajnimit, pjesëmarrësit patën mundësinë të përmirësojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre mbi tema që lidhen me ndotjen e ajrit dhe rolin e gazetarëve në luftën për ajër më të pastër, cilat janë zonat e ndotura dhe si të bëhet një histori hulumtuese për to.

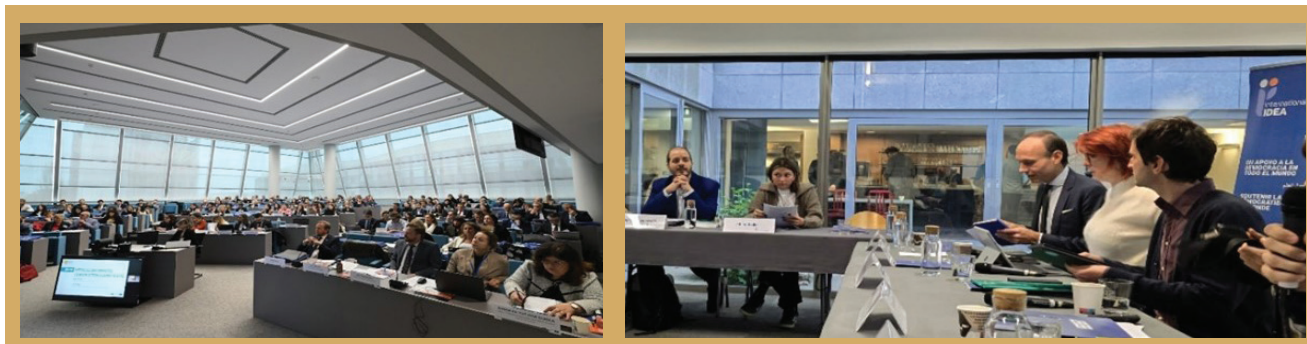
7 Prania Ndërkombëtare dhe Partneritetet

Në mars, SHGM në Bruksel informoi për gjendjen me gazetarët dhe mediat në vend. Si tema diskutimi që u ngritën ishin kushtet, siguria e gazetarëve dhe punonjësve të medias, mosndëshkueshmëria e sulmuesve ndaj gazetarëve (sidomos për kërcënimet online), qëndrimi përçmues i politikanëve ndaj punonjësve të medias, si dhe nevoja për krijimin e një fondi për pluralizmin e përmbajtjeve mediatike.

Në muajin prill u mbajtën dy punëtori. Njëra ishte në Shkup, ku më katër prill, anëtarët e Seksionit të Gazetarëve të Rinj pranë SHGM (Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë), së bashku me përfaqësuesit e shoqatave të gazetarëve nga Ballkani Perëndimor, mbajtën një takim pune me qëllim që të siguronin një forum për shkëmbimin e përvojave në kontekstin e sigurisë së gazetarëve dhe punonjësve të medias gjatë periudhës zgjedhore. E dyta u mbajt në Prishtinë, në kuadër të Asamblesë Vjetore të Federatës Evropiane të Gazetarëve (EFGJ), ku u prezantua Indeksi i Sigurisë së Gazetarëve për vitin 2023.

Në muajin nëntor, përfaqësues të SHGM (Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë) morën pjesë në punëtori dhe konferenca ndërkombëtare. Punëtorja e parë u mbajt në Bruksel, me temë zhvillimin e një metodologjie globale për trajtimin e manipulimit dhe ndërhyrjes së huaj të informacionit në proceset zgjedhore (FIMI – Foreign Information Manipulation and Interference).

Ngjarja e dytë ku SHGM kishte përfaqësues ishte një konferencë ku temat e diskutuara përfshinin Mbrojtjen e gazetarëve nga paditë strategjike për ti heshtur (SLAPP), mbrojtjen ligjore të zërave kritikë dhe forcimin e lirisë së shprehjes, si dhe nevojën për ndryshimin e legjislacionit në vendet e Evropës.

8 | Avokimi dhe Politikat Mediatike

Në vitin 2024, SHGM nisi një iniciativë për një Kod të Ri Etik për gazetarët, i cili duhet t'u përgjigjet nevojave dhe sfidave bashkëkohore me të cilat përballlet sfera mediatike. Për këtë qëllim u formua një grup pune që synon të udhëheqë procesin e modernizimit të standardeve etike në gazetari në Maqedoni dhe do të kontribuojë në përmirësimin e etikës profesionale dhe përgjegjësisë së mediave. Kjo iniciativë u zbatua në bashkëpunim me Këshillin e Etikës në Media të Maqedonisë (KEMM) dhe Institutin Maqedonas të Medias (IMM).

Gjithashtu, SHGM organizoi një debat me temë “Efektet e ndryshimeve në Kodin Penal në drejtim të përmirësimit të sigurisë së punonjësve të medias”, ku gazetarë dhe përfaqësues nga Ministria e Punëve të Brendshme dhe Prokuroria Publike Themelore shkëmbyen pikëpamje dhe përvoja praktike në kontekstin e zbatimit të këtyre ndryshimeve.

SHGM ishte bashkëorganizator i Konferencës Rajonale “Më të fortë së bashku: Gazetarët dhe gjyqësori mbrojnë liritë e medias”, ku u diskutuan tema si sulmet ligjore, mosndëshkueshmëria dhe dezinformacionet që ndikojnë në sundimin e ligjit dhe lirinë e medias në rajon. Ndër temat e diskutuara ishin sulmet ligjore dhe mosndëshkueshmëria, si dhe dezinformacionet që ndikojnë fuqishëm në sundimin e ligjit dhe lirinë e medias në rajon.

Një nga panelet iu kushtua SLAPP (Paditë Strategjike Kundër Pjesëmarrjes Publike), ku u diskutuan kërcënimet ndaj gazetarëve nga këto lloje sulmesh ligjore. Gjithashtu, u diskutuan dhe u

shqyrtuan iniciativat legislative për trajtimin e përdorimit në rritje të SLAPP në Ballkanin Perëndimor.

Propozime për ndryshime të ligjeve të lidhura me lirinë e mediave

Në shkurt të vitit 2024, në Kuvend u shqyrtua Projektligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Shërbimet Mediatike Audio dhe Audiovizuale. Shoqatat e gazetarëve, përfshirë SHGM-në, shprehën shqetësimin se ndryshimet e propozuara mund të ndikonin negativisht në pluralizmin dhe pavarësinë e medias. Bëhet fjalë për një propozimligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Shërbimet Mediatike Audio dhe Audiovizuale, me procedurë të shkurtuar, i cili është në lexim të dytë në Kuvend. U alarmua se ndryshimi i planifikuar i këtij ligji paraqet një shkelje serioze të proceseve themelore demokratike, përmes së cilës rrezikohet roli dhe pavarësia e mediave dhe rregullatorit mediatik.

Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) mori pjesë aktivisht në iniciativat për ndryshimin e ligjeve të lidhura me lirinë e medias. Në dhjetor të vitit 2024, SHGM, së bashku me (SPGPM) dhe RESIS, organizoi një panel-diskutim ku u theksua nevoja për një Ligj të ri të Medias, plotësisht të harmonizuar me legjislacionin evropian. Ata dorëzuan rreth njëzet vërejtje mbi ndryshimet e propozuara në Ligjin për Media, veçanërisht në pjesën që ka të bëjë me mediat online.

Pjesëmarrja në grupe pune dhe konsultime publike

Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) mori pjesë aktive në grupet e punës dhe konsultimet publike lidhur me legjislacionin mediatik. Në dhjetor të vitit 2024, SHGM organizoi një panel-diskutim ku u theksua nev-

oja për një Ligj të ri të Medias, plotësisht i harmonizuar me legjislacionin evropian. Për këtë qëllim, u dorëzuan rreth njëzet vërejtje mbi ndryshimet e propozuara në Ligjin për Media, veçanërisht në pjesën që lidhet me mediat online. Përveç kësaj, SHGM mori pjesë në konsultimet publike të organizuara nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës (MSHIA) në lidhje me ndryshimet në Ligjin për Shërbimet Mediatike Audio dhe Audiovizuale. Në shkurt të vitit 2024, në Kuvend u shqyrtua Projektligji për ndryshimin dhe plotësimin e këtij ligji, me ç'rast SHGM shprehu shqetësimin se ndryshimet e propozuara mund të ndikojnë negativisht në pluralizmin dhe pavarësinë e medias.

9 | Siguria e gazetarëve

Sulmet ndaj gazetarëve dhe reagimet e SHGM-së

Datumi	Vend në incident	Mëso	Opis na incident	Personi na incident	Udhë na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij
01.11.2024	Nesostasteno opstani, opstani i distribucija na video	Skopje	Novinarata e nesostasteno sledena i opstani i video na koe taa novinaro prima dokument i distribuirano do medijata.	Miroslava Simionovska	Slloboden print	/	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij
24.10.2024	Unistruirani na medij	Shkup	Patinirano motoro vokalno na novinarot i opstani i video na koe taa novinaro prima dokument i distribuirano do medijata.	Blagorj Serdarski	TV Milet	/	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij
06.06.2024	Opstani na medij	Skopje	Zastupniko komentari po medij na opstani na FB od treto lica.	Leta Urošević	TV 24	FB profil na treto lica	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij
22.03.2024	Opstani na medij	Kinezo	Pri incident na kinezo od medijata novinarot fizikalno napadnat od neta i prieto se dobiot so povoda na rakata no i opstani mikrofon od medijata opstani.	Furkan Salcu	PortaliX	Vesna Jankovska	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij	Problemi na medij

Në vitin 2024, Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) vazhdoi me përpjekjet e saj për të përmirësuar sigurinë e gazetarëve në vend. Sipas regjistrat të SHGM-së, gjatë vitit u shënuan katër raste më serioze të shkeljes së të drejtave të gazetarëve.

Për këto incidente, SHGM reagoi me kohë, dhe rastet u raportuan edhe në rrjetin rajonal të Ballkanit Perëndimor, SafeJournalists, i cili monitoron sulmet dhe shkeljet e të drejtave kundër gazetarëve në vendet e Ballkanit Perëndimor.

Aktivitetet për rritjen e standardeve të sigurisë

Një nga aktivitetet kyçe të SHGM-së për ngritjen e standardeve të sigurisë ishte promovimi i doracakut për sigurinë e gazetarëve në tetor 2024. Ky doracak, i hartuar në bashkëpunim me Prokurorinë Publike dhe Ministrinë e Punëve të Brendshme, synon të edukojë gazetarët për rreziqet potenciale dhe t'u ofrojë atyre këshilla praktike për mbrojtje. Përveç kësaj, SHGM organizoi trajnime dhe punëtori për sigurinë digjitale dhe teknika për menaxhimin e situatave stresuese.

Bashkëpunimi me institucionet për mbrojtjen e gazetarëve

Bashkëpunimi me institucionet për mbrojtjen e gazetarëve u forcua ndjeshëm në vitin 2024. SHGM nënshkroi një memorandum bashkëpunimi me Ministrinë e Punëve të Brendshme, i cili parashikon trajnime të përbashkëta, fushata dhe krijimin e një protokollit për raportimin nga ngjarje me rrezikshmëri të lartë. Gjithashtu, në katër prokurori publike në vend u caktuan prokurorë të posaçëm për ndjekjen e rasteve që lidhen me sigurinë e gazetarëve.

Raportet kombëtare dhe ndërkombëtare për gjendjen me punonjësit e medias

Sipas raporteve kombëtare dhe ndërkombëtare, gjendja me punonjësit e medias në Maqedoninë e Veriut shënon njëfarë progresi. Në Indeksin e Lirisë së Medias të Reporterëve pa Kufij për vitin 2024, vendi u ngjiti në vendin e 36-të nga 180 vende, gjë që paraqet një përmirësim prej dy vendesh në krahasim me vitin e kaluar. Megjithatë, raportet tregojnë se pavarësisht hapave pozitivë, siç janë ndryshimet në Kodin Penal që e trajtojnë sulmin ndaj gazetarit si sulm ndaj një personi zyrtar, ende ekzistojnë sfida, veçanërisht në fushën e ngacmimeve online dhe kërcënimeve ndaj gazetarëve.

INDEX 2024		INDEX 2023	
	36 / 180		38 / 180
	Score : 73.78		Score : 74.35
POLITICAL INDICATOR	38 66.98	POLITICAL INDICATOR	36 72.33
ECONOMIC INDICATOR	49 54.17	ECONOMIC INDICATOR	53 54.95
LEGISLATIVE INDICATOR	13 83.17	LEGISLATIVE INDICATOR	10 84.99

Mbështetje psikologjike për gazetarët (numri i anëtarëve të SHGM-së që kanë përdorur mbështetje psikologjike)

Në vitin 2024, Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) vazhdoi të ofrojë mbështetje psikologjike falas për gazetarët dhe punonjësit e medias si pjesë e shërbimeve të saj për anëtarët. Kjo iniciativë njihet si kyçe në përballimin e sfidave dhe stresit me të cilat përballen profesionistët e medias në punën e tyre. SHGM ofron qasje te psikologë profesionistë që mund të ndihmojnë në menaxhimin e sfidave emocionale dhe mendore të lidhura me profesionin e gazetarit.

Mbështetja psikologjike falas është pjesë e një pakete më të gjerë shërbimesh që SHGM u ofron anëtarëve të saj, duke përfshirë ndihmën ligjore, monitorimin e seancave gjyqësore dhe përfaqësimin. Ky shërbim është veçanërisht i rëndësishëm në kontekstin e rritjes së presioneve dhe rreziqeve me të cilat përballen gazetarët, përfshirë kërcënimet ndaj sigurisë së tyre. Sipas të dhënave që disponon shoqata, në vitin 2024 SHGM ofroi ndihmë psikologjike falas në 11 raste. Përmes ofrimit të kësaj mbështetjeje, SHGM kontribuon në përmirësimin e kushteve të punës dhe shëndetit mendor të gazetarëve dhe punonjësve të medias në Maqedoninë e Veriut.

Përfitimet e Anëtarësimit

Anëtarësimi në SHGM sjell përfitime të shumta për gazetarët dhe punonjësit e medias. Përveç ndihmës dhe këshillave ligjore falas në rastet e shkeljes së të drejtave të tyre, anëtarët kanë akses në trajnime të specializuara, seminare dhe punëtori profesionale, si dhe mundësi për t'u lidhur me kolegë nga vendi dhe jashtë.

Në nivel praktik, ata përfitojnë edhe në baza ditore, si parkimi falas në disa qytete në vend dhe bashkëpunimi me kompani që ofrojnë shërbime. Për më shumë informacion rreth përfitimeve, vizitoni këtë [LINK](#).

Ndërhyrje dhe rezultate të rëndësishme ligjore

Në vitin 2024, Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë (SHGM) arriti suksese të rëndësishme në procedurat gjyqësore ku palë në proces ishin gazetarë ose punonjës të medias. Një nga rastet më domethënëse ishte vendimi i Gjykatës Civile Themelore - Shkup në favor të gazetares Dushica Mërgja, e cila u sulmua gjatë kryerjes së detyrave të saj të punës më 27 prill 2017 në Kuvend.

Gjykata e detyroi Republikën e Maqedonisë së Veriut të kompensojë gazetaren Dushica Mrgja për dëmin jomaterial për shkak të frikës së pësuar dhe shkeljes së të drejtës për lirinë e shprehjes.

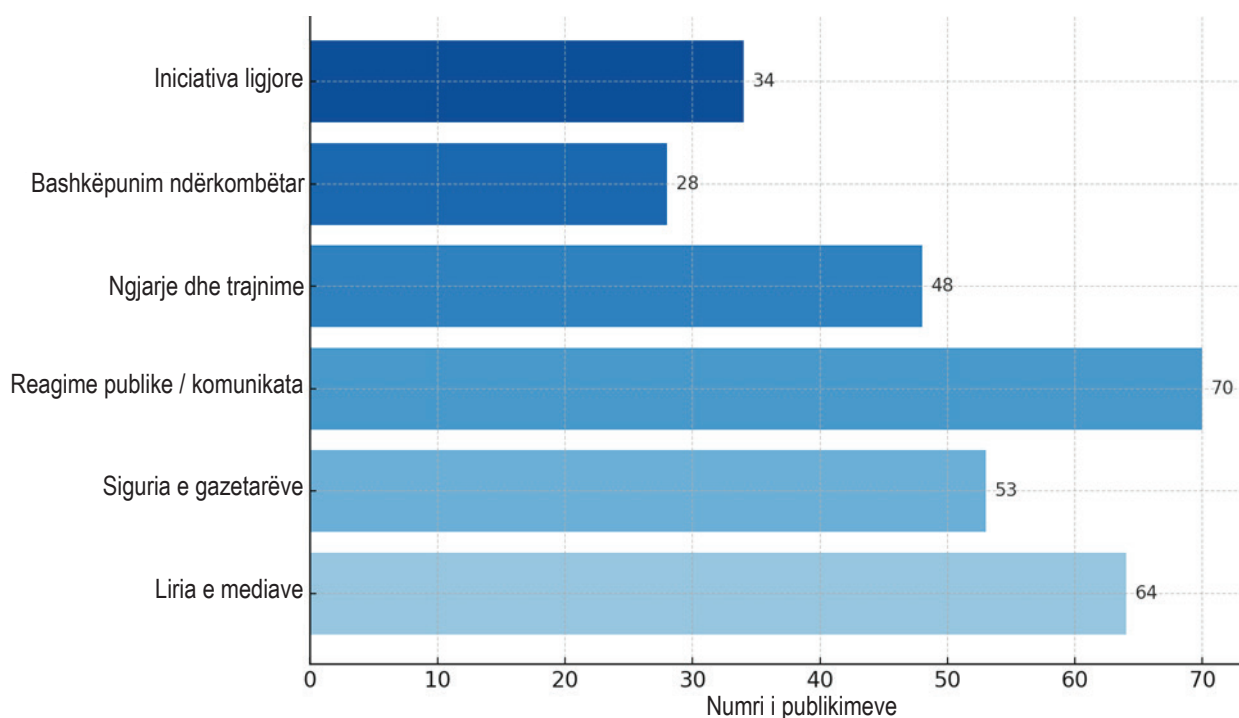
Një tjetër sukses i rëndësishëm ishte vendimi i Këshillit Gjyqësor i datës 10 tetor 2024, me të cilin u shqiptua një masë disiplinore – vërejtje publike për gjyqtaren Jovanka Spirovska Paneva. Ky vendim konfirmoi se gjyqtarja në mënyrë të paligjshme i kishte ndaluar publikut të ndiqte konfrontimin në seancë midis biznesmenit Koço Angjushev dhe gazetares Sashka Cvetkovska për rastin «Feroinvest kundër medias IRL». Këshilli Gjyqësor theksoi qartë se përjashtimi i publikut gjatë seancave gjyqësore përbën shkelje flagrante të transparencës dhe të drejtës për informim.

Këto vendime dhe akte gjyqësore paraqesin një hap të rëndësishëm përpara në luftën kundër kërcënimeve dhe presioneve ndaj punonjësve të medias dhe dërgojnë një mesazh të qartë se dhuna ndaj gazetarëve nuk duhet të tolerohet. Ato konfirmojnë rëndësinë e mbrojtjes së gazetarëve dhe lirisë së shprehjes si shtylla themelore të një shoqërie demokratike. SHGM vazhdon të angazhohet aktivisht për të drejtat e gazetarëve dhe punonjësve të medias, duke ndjekur procedurat aktuale dhe duke u bërë thirrje institucioneve kompetente të hetojnë seriozisht dhe në mënyrë efikase të gjitha sulmet ndaj gazetarëve.

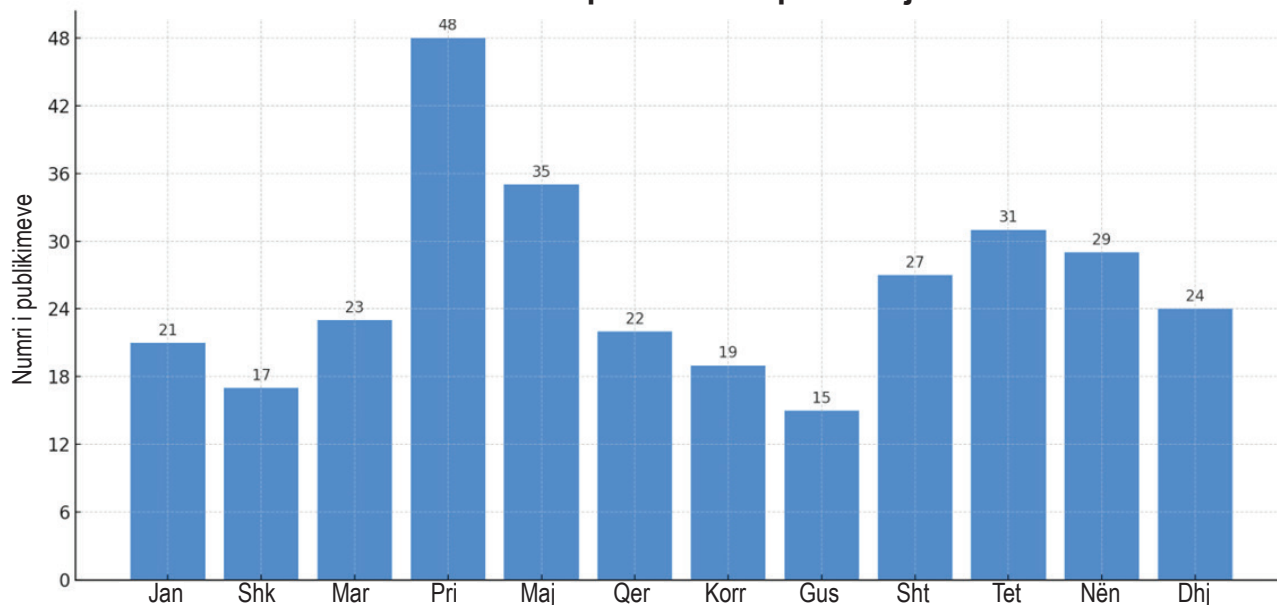
11 Mbulimi Mediatik dhe Prania në Rrjetet Sociale

Pres Kliping

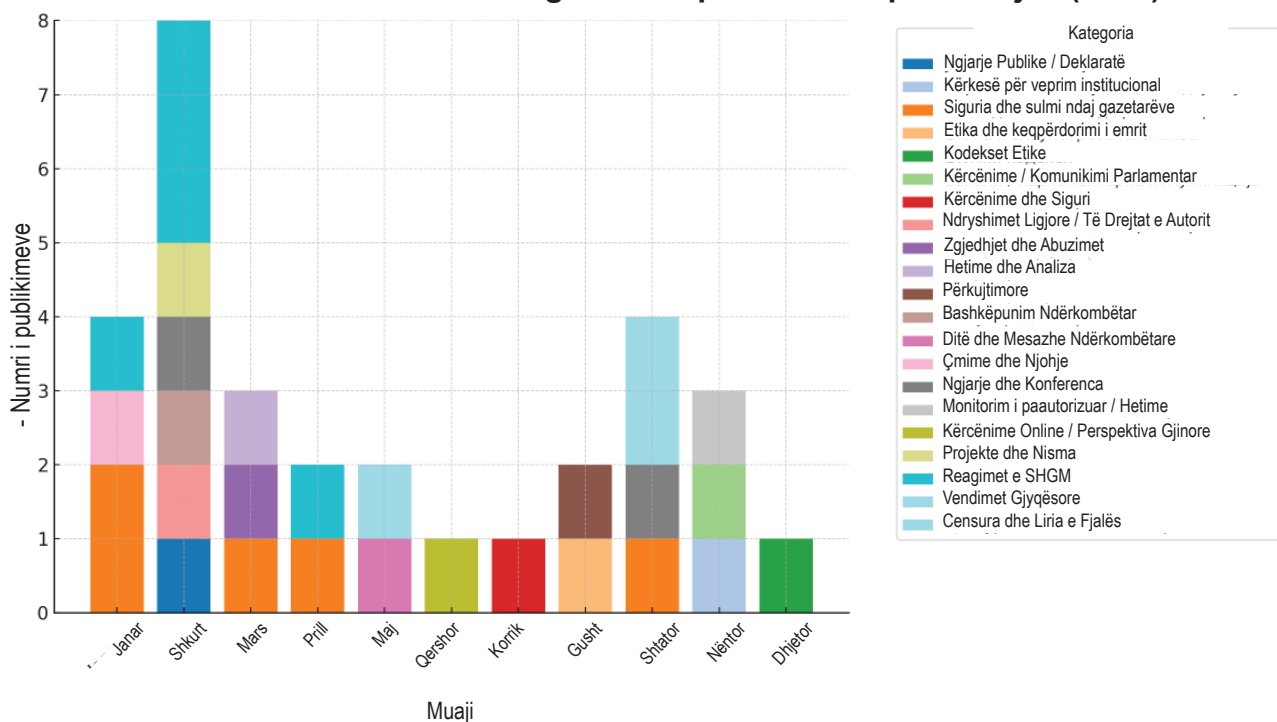
Publikime mediatike për SHGM sipas temave në vitin 2024

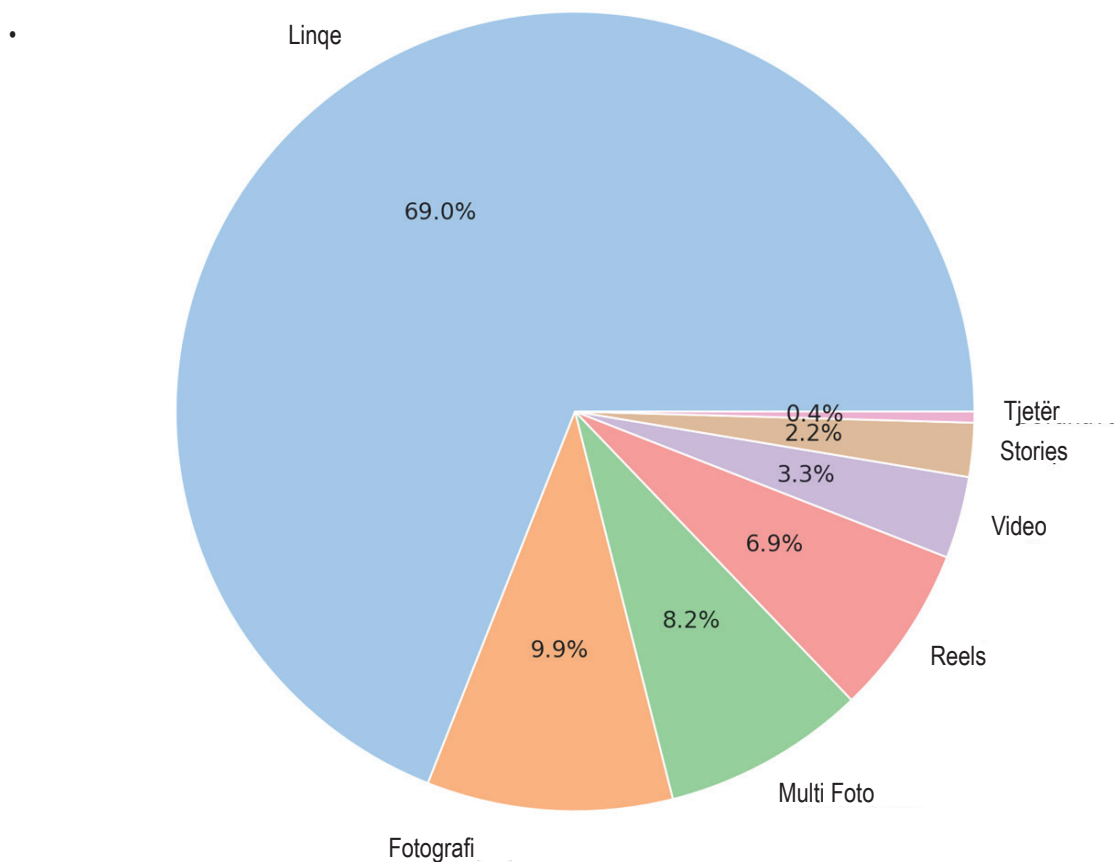
Publikimet Mediatike për SHGM sipas Muajve në vitin 2024

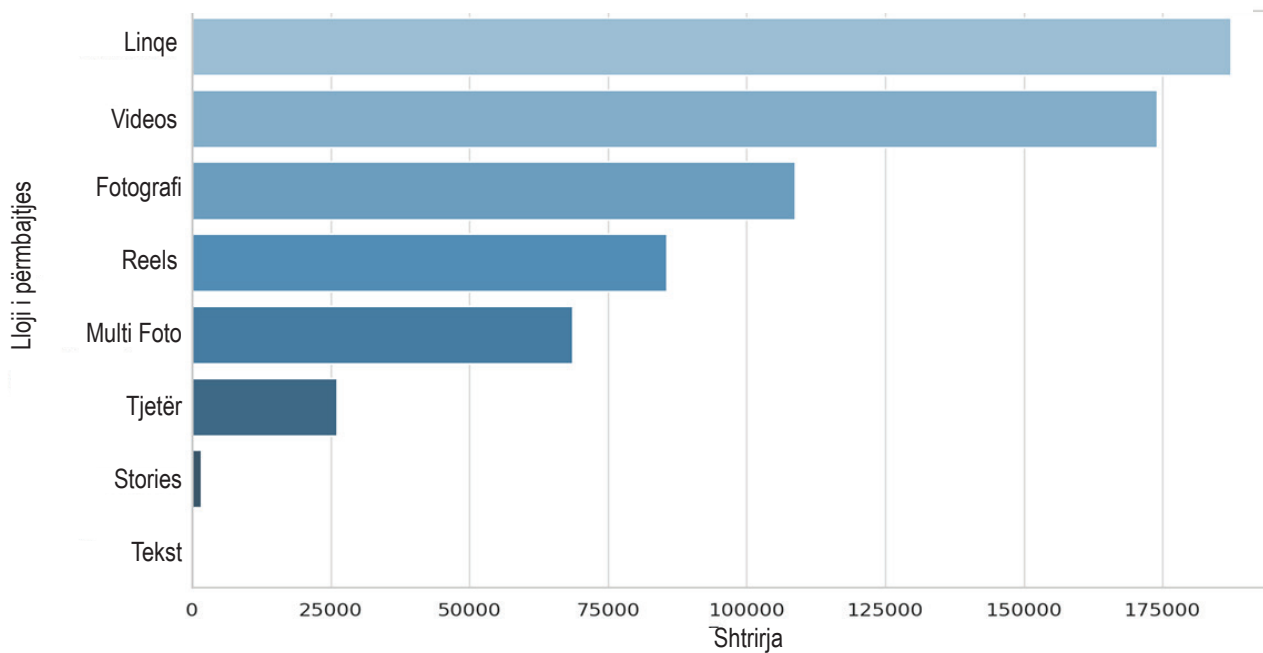
Publikimet Mediatike të Kategorizuara për SHGM sipas Muajve (2024)

Ndërveprimet sipas llojit të përmbajtjes (2024)

Shtrirja sipas llojit të përmbajtjes (2024)

Këto rezultate tregojnë se strategjia jonë për përdorimin e shtuar të përmbajtjeve video dhe linqeve është e suksesshme dhe rrit dukshmërinë dhe ndërveprimin me publikun. Për vitin 2025, do të jetë e rëndësishme të vazhdojmë në këtë drejtim, me optimizim shtesë të formateve që performojnë më mirë.

12 | Ndarja e Çmimeve

SHGM dhe UNDP ndanë çmimet për storiet gazetareske të vitit 2023 lidhur me ndotjen e ajrit në vend.

SHGM shënoi 78 vjetorin e ekzistencës me ndarjen e çmimeve vjetore të gazetarisë.

SHGM dhe UNDP ndanë çmime me temë “Kreativiteti dhe etika gazetareske”.

Shoqata e Gazetarëve të Maqedonisë

www.znm.org.mk

